

jı bo rızgariya netewi û cıvaki

yekiti

5

"Bı gisti raste, ku bername ya partiyeki jı teverin wi partiyê kemtir giringe, lê belê bernameki nu weke aleki ku li piş çavêن hemu kesi pe hildan û her kesek li gor vina birtyare xwe di derheqa partiye de dide." Engels, Name jı A. Bebel ra 18-28 Avdar 1875.

"Genel olarak bir partinin resmi programının o partinin hareketlerinden daha az önemli olduğu doğrudur. Ama yeni bir program, herkesin gözü önünde yükseklere çekilen bir bayrak gibidir ve herkes parti hakkında kararını buna göre verir." Engels, A.Bebel'e Mektup 18-28 Mart 1875.

PROGRAM DEVRİMÇİ PROLETARYANIN SOSYALİST GÖREVLERİ İLE ULUSAL DEMOKRATİK GÖREVLERİNİN BÜTÜNSELLİĞİNİ ANLATIR

Behram ÇUPİN

Kurdistan Komünist Partisi, Kürtistan devriminin çetin ve sancılı bir döneminde doğuyor. Biliyoruz ki, dünya derin bir krizden geçmektedir. Kriz çeşitli boyutlarda ve kompleks biçimler alarak yerel alanlarda kendisini ortaya koyuyor. Siyasal düzeyde halkları birbirine kırdıran savaşlarla aşılmaya çalışılan kriz, bir yanı ile Ortadoğu'da ve doğrudan doğruya Kurdistan'da, yalnızca bölgeyi değil, dünyayı da tehdit eden biçimler alarak yoğunlaşıyor.

Kurdistan Komünist Partisi, bu son derece nazik ve her yanı devrimci depremlerle sarsılan alanda çözümlemek zorunda olduğu sorunlarla yüzüzedir. Ve Kurdistan devrimi bu kan ve ölüm cehheminde kendi gerçekliği ile var olma durumundadır.

Kurdistan devrimi –içinde bulunduğumuz sürece göre– ekonomik ve toplumsal özü itibarıyle olsun, acil, pratik, politik görevleri ve talepleri açısından olsun bir burjuva devrimidir. Burjuva demokratik devimin görevleri ile yüzüzedir. Dört parçaya bölünenek değişik biçimler içinde hakimiyet altına alınan sömürge Kurdistan'da devrim, aynı zamanda uluslararasıdır.(*) Demokratik devime

biçim veren ve onu yönlendiren esas olgu da bu ulusal yandır, yani ulusal kurtuluş mücadelesi bağımsızlık mücadeleсидir. Bu nedenle siyasi bağımsızlık ve demokrasi, Kurdistan devriminin acil pratik politik görevlerinin merkezini oluşturan kavamlardır. Hiç bir şey bağımsızlık ve özgürlükten daha değerli değildir denildiği zaman bu merkezi politik görevler anlatılır.(**)

Kurdistan'da bağımsızlık ve demokrasi mücadeleisinin başını çekerek ve ona yön verecek bir burjuvaziden söz etmek mümkün değildir. Ayrıca bu burjuvazinin devireceği bir devlet, hakimiyeti ele geçireceği bir iktidar da yoktur. Bunlar var edilmesi, kurulması, yaratılması gereken kurumlardır. Ulusal bağımsızlık ve siyasal iktidar, Kürt ulusu adına başka uluslar tarafından ve Kürt ulusuna rağmen kullanılan, açıkça imha edilen bir hakkın geri alınması demektir. Dolayısıyla ele geçirilecek ve parçalanacak bir devlet örgütünden söz edilmeyeceği gibi dönüşürülecek bir bürokrasiden ve ilga edilecek bir ordudan da söz edilemez. Bunlar hiç şüphe yok ki, marksist literatürün vazgeçilmez, genel ve temel kavramla-

ridir. Ama aynı kavramlar, bu genel yanları ile, Kurdistan devriminde –Kürt solunun tamamıyla bunu yapmasına karşılık– donmuş, ölü formüller, ezbere öğrenilen ve ahmakça tekrarlanan formüllerden başka bir şey değildir.

Kurdistan devrimi, Türk, Arap, ve Fars burjuvazisinin devletlerini ele geçirmek, bu devletlerin sistemli şiddet araçları olan ordularını dağıtarak "halk" iktidarı kurmak gibi kavramları kendi programına temel alamaz. Strateji ve taktiklerini bu kavramlar üzere oturtamaz. Kurdistan devriminin ulusal kurtuluş sürecinde programına temel alacağı, strateji ve taktiklerini üzerinde temellendireceği olgu, bu devletlerin –bütün organları ve kurumları ile beraber– Kurdistan'dan kovulup atılmasıdır. Bir başka ifade ile ulusal bağımsızlığın kazanılmasıdır. Bu nedenle de Kurdistan devrimi kendisini maddi bir gerçeklik olarak ortaya koymalıdır. Örgütlenmesi, programı, strateji ve taktikleri de bu maddi gerçeklik ile uyum içinde olacaktır. Bu da Kurdistan'da bütünü ile Kurdistan'ın özgün niteliklerine denk düşecek bir iktidar olgusunun, bağımsız bir devletin yaratılması demektir.

Oysa sömürgeci devletler, ezen uluslar sosyalistleri için durum bütünü ile farklıdır. Onlar, var olan burjuva devlet örgütüne karşı

mücadele etmek, bu örgütün sistemli şiddet aracı olan orduyu ve polisi dağıtmak, bürokrasiyi dönüştürmek görevleri ile, yani var olanı değiştirmek, dönüştürmek görevi ile karşılaşmışlardır. Bu durum, Kurdistan devrimi ile Türk, Arap ve Fars devrimleri arasındaki ayrılıkların, stratejik, taktik ve programatik farklılıklarının özüdür. Aradaki fark niteliksel olduğu gibi, biçim ve yöntem itibarıyle de, çalışma tarzı ve örgütlenme perspektifleri ile de yakından ve doğrudan ilişkilidir. Aynı durum ittifaklar siyasetinin de temelidir. Bu konuları Kurdistan ihtilalinin politik perspektifleri ana başlığı altında ayrıca inceleyeceğiz.

Ulusal hareket tek başına, izole bir olgu değildir. O, aynı zamanda demokratik hareketi etkileyen ve belirleyen bir nitelike sahiptir. Çağdaş Kurdistan tarihi, bütünü ile, ulusal hareketin demokratik hareketi etkilediğini, belirlediğini ve demokratik devrimin ekonomik ve toplumsal özünü imha ederek kendisine tabi kıldığını anlatır. Bunun en somut göstergesi demokratik devrimin ekonomik ve toplumsal temelini teşkil eden anti-feodal perspektiflerin ya hiç, ya da hemen hemen hiç olmadığıdır. Ulusal hareket(ler)in temel gücü olan köylülük –özellikle yoksul ve orta köylülük– bu hareket(ler)de bağımsız bir siyasi güç olma durumuna hiç

bir zaman yükselmemiş, yükselememiştir. Ulusal hareket(ler) binlerce yıllık Kurdistan tarihinin kendi dinamikleri üzerinde şekillenen geleneksel önderlik tarafından yönetilip, yönlendirilmiş, bu durum doğrudan ulusal hareket(ler)in siyasi ve ideolojik yapısını belirleyici olmuştur. (GelenekSEL önderliğin kısa bir tanımı için bak, Yekiti, sayı 2 sayfa 5).

Teorik olarak köylülüğün bağımsız bir siyasi güç olamayacağı biliniyor. Köylülüğün büyükçe bir bölümünü içinde barındıran küçükburjuvazinin de böyle bir niteliği yok. Esasen teorik olarak ulusların kaderini belirleyen tayin edici durumlarda, politika ve ideoloji –oldukça kompleks veyanıltıcı biçimler almasına karşılık temelde ya ezen ve sömüren sınıfın ya da ezilen ve sömürülen sınıfın çıkarlarını ifade eder. Şematik olarak ifade edersek ideoloji ve politika ya burjuvazinin ya da proletaryanın sınıf çıkarları temelinde biçimlenir.

Kurdistan'da egemen bir çizgi olan ve hayatın bütün alanlarını etkileyen ulusal harekete, demokratik bir içerik kazandırmak, demokratik devrimin ekonomik ve toplumsal özünü, ulusal hareketle sentezlesitmeyi gerektiriyor. Bu nın siyasal düzeyde maddi bir olgu haline gelmesi, köylülüğün taleplerinin yükseltilmesi ve ulusal harekete doğru bir biçimde oturtulmasına bağlıdır.

İşte tam bu nokta bir yanı ile komünist partinin görevlerinin ve fonksiyonlarının billuşlaşlığı noktasıdır. Komünist parti önce ve mutlaka ulusal hareketi, ulusal kurtuluş boyutuna yükseltmek, bir diğer ifade ile ulusal taleplerle demokratik talepleri sentezleştirek hareketin temel gücü olan köylülüğü, parti programının özüne uygun olarak savaş alanında mevzilendirmek durumundadır. Parti programının her bölümü, buna bağlı olarak genel ve temel çıkışlardan hareket edip bu özgün ve ulusal çerçeveyi belirlemekde 8. madde ile somut bir eylem programı sunmaktadır.

Bilinmesi gereklidir ki, komünist partinin, 70'li yıllarda tartışmaya açılıp, 80'li yıllarda gündeme gelmesi ne bir rastlantı ve ne de bir ideal değildir. Tam tersine, dünya güçler dengesine ve devrimci proletarya ile ezilen halkların dünya düzeyindeki mücadelelerine bağlı ve bağımlı olarak, onların ülke düzeyinde kaçınılmaz bir biçimlenmesinin ürünüdür. Ülkedeki egemen üretim biçiminin ve sınıflar ilişkisinin doğal ve doğrudan bir sonucudur. Ulusal ve demokratik perspektifin geçirdiği evrimleşme sonucu gündeme getirdiği maddi bir gerçekliktir. Komünist parti, ulusal ve demokratik devrimi, proletер bir temelden yükseltmek, ona proletер devrimci bir komuta merkezi yaratmak görevi ile, bu çetin ve zorlu görevle yü-

kümlüdür. Program bu proletер devrimci komuta merkezinin strateji ve taktilerine kaynak olacak genel formülasyonları içermektedir. Siyasal ve askeri örgütlenme olsun, ittifaklar olsun, ulusal ve uluslararası ilişkiler olsun esasen programın genel tezlerine bağlı ve bağımlı olarak sürdürilecektir. Bu nedenle program olabildiğince önemli ve değerli bir mücadele silahıdır.

Tartışmaya sunulan program, mutlak ve nihai değildir. Temelde Kürdistan'da proletarya partisi nin inşasını önüne koyan, bunu vazgeçilmez sayan bütün siyasal güçlerin ve kişilerin tartışmasına, eleştiri ve önermelerine açıktır.

Yukarıda, Kürdistan'da bağımsızlık ve demokrasi mücadeleisinin başını çekenek olan, ona yön verecek olan bir burjuvazinin olmadığını belirttik. Buna bağlı olarak ve bununla beraber, köylülüğün ve küçükburjuvazının de, harekte damgasını basacak bir politika ve ideoloji yaratmadığını, yaratmadığını vurguladık. Burada şunu da belirtmek gerekiyor ki, teorik olarak bu iki toplumsal katman bağımsız bir ideoloji ve politika yaratma ve harekete yön verme yeteneklerine de sahip değildir. Bu nedenle gene teorik olarak Kürdistan'da ulusal harekete olduğu kadar, demokratik harekete de devrimci bir içerik kazandırma, bu mücadeleye yön verme yeteneklerine sahip biricik sınıf

Kürdistan proletaryasıdır.

Kürdistan'da proletaryanın bilinc ve örgütlenme düzeyi, henüz bu ağır, zorlu ve fakat tarihsel görevi üstlenmeye yeterli değildir. Kendiliğinden de bu noktaya gelmesi beklenemez. Kürdistan proletaryasını bu tarihsel görevin bilinci ile teçhiz etmek görevi, Kürdistanlı komünistlerin omuzlarındadır. Parti programı bu temel fonksiyonlara işaret ediyor. Silahın ve siyasetin örgütlenirilmesinde komünistlerin yerlerini almalarını, kendisini bir siyasi parti olarak örgütleyecek olan proletaryanın egemen sınıf durmuna gelerek, bizzat ulusu oluşturmak eyleminin tarihi önemini, zorluluğunu ve öngereklerini açıklıyor.

Komünistler biliyorlar ki, bir devrimin birinci, başlıca ve ana belirtisi, devlet iktidarının bir sınıfın elinden bir başka sınıfın eline geçmesidir. Kürdistan'da ise, ulusal kurtuluş açısından, devrimin birinci, başlıca ve ana belirtisi, devlet iktidarının önce başka uluslar elinden Kürt ulusunun eline geçmesi ile ve buna bağlı olarak ulus adına devlet iktidarını kullanacak sınıf ile belirlenecektir. Toplumsal kurtuluş açısından ise, bu sınıfın, burjuvazi ve –köylülüğü de içinde taşıyan– küçükburjuvazı değil, proletarya olması, Kürdistanlı komünistlerin amacıdır. Açıkta ki, ulusal kurtuluş, önderliğin karakteri

ile nitelik kazanır. Çünkü, ekonomik ve toplumsal özü itibariyle olsun, siyasal ve tarihsel misyonu itibariyle olsun ulusal kurtuluş sosyalist devrimi öngörmez. Ulusal kurtuluş, yapısı, doğası, talepleri ve buna denk düşen ittifakları ile burjuva demokratiktir, ulusal demokratik devrimi öngörür. Ulusal demokratik devrimin, sosyalist devrim temelinden yükselmesi ise, proletaryanın devrimdeki fonksiyonu ile ilgilidir. Proletarya açısından, ulusal kurtuluş, toplumsal kurtuluşa bağlı ve bağımlı olmak durumundadır. Bu da, ulusal kurtuluşa proletaryanın önderlik etmesine denk düşer. Sonuç itibariyle, savaşa önder olan sınıf iktidarı da ele geçiren sınıf olacaktır. Bu durum, bir yan ile devrimin kesintisiz devamının teminatı olduğu gibi bir diğer yanı ile de, burjuva demokratik devrimci dönüşümlerin, proletaryanın hegemonyası altında gerçekleştirileceğini ve başa götürülebileceğini ifade eder.

Kürdistan Komünist Partisi programı bu temel tezler üzerinde yükseliyor. Bu nedenle, Kürdistan Komünist Partisi'nin siyasal ve örgütsel faaliyetleri ne kadar zorunlu, kaçınılmaz ve tarihsel ise, o kadar da ideolojik olarak dışedî bir hesaplaşma demektir. Örgütlenme Komitesi bu gerçeklerin bilinci ve sorumluluğu içindedir ve yayın pratiği ile de bunu kısmen kanıtlamıştır. Lenin be-

lirtmiş: somut siyasi görevler somut bir çerçeveye oturtulmalıdır. Soyut hakikat yoktur, hukuk daima somuttur. Bilinmelidir ki, Ortadoğu'nun ortasında bir mayın gibi duran Kurdistan devrimi bütün hayalleri ve gerici perspektifleri parçalayacak kadar gerçekktir.

(*). Zorlu tartışmalarla karşılıkçıya olan Sömürge Kurdistan tezi, devrimin karakterini belirlemeyeceği bir rol oynamıyor. Kürt ulusu için, ezilen ulus ya da ulusal baskın altında bulunan ulus kavramlarının kullanılması, bağımsızlık ve demokrasi kavramlarını, ya da ulusal kurtuluş kavramını dıştalamaz. Esasen, ezilen ulusun, ulusal kurtuluş mücadelesi ile, sömürge ülkenin ulusal kurtuluş mücadelesi farklı niteliklere tekabül etmez.

(**). Vietnam devriminin yüce önderi Ho Şi Minn'e ait olan bu slogan, Türk solu tarafından sık sık ve israrla kullanılmaktadır. Türk devleti siyasi açıdan bağımsız bir devlettir ve Türk ulusu da özgür bir ulustur. Bu sloganın öne çıkarılması, soy bir milliyetçiliğin öne çıkarılması anlamındadır. Eğer bir kölelikten söz edilecekse, Türk ulusu açısından bu kölelik, kapitalist köleliktir. Faşist diktatörlük, askeri diktatörlük gibi burjuva diktatörlüğünün değişik biçimleri bu temel gerceği değiştirmez.

BERNAMEYA PARTİYA KOMİNİSTİ KURDISTAN

Beşa yekemin:

I.

Dı rastaniya gerdunde proletarya û hêzên wê yi pêşewa, ji boni mafêñ vekhev û sıpartına, rakırına tev texlitê serdestiya refi ji holê, ji boni gerduneki bêref, bêberkêşî, şer diki. Çengik ji proletaryaya gerdun, proletaryaya Kurdistan ji, dîvê bibi hêzek têkoşer, ên pêşberê şerê proletaryaya şoreşgeri li rastnaviya gerdunde û dı welatê xwede, ji boni ruzgarbunga ked, dî xeta şerde, dîvê pevçunê bîdi.

2.

a—Weke ko dı ristnameya enternasyonalı yekeminde hatiye berxisti, dı himê tev awayê koletiyêde, tev texlitê giriftariya hozkide, hêriftna zîhnide, bindestiya rêzanide, haletê me yi kar, an ji, nirê aboriya ko haletê me yi kar dı destê xwede dîgrin, çavikê jiyanê dîmarêsin, razahi ye.

b—Ev nirê abori, dı bin qapitalizmde, hozê diveqetêni refê xwediyê haletê nuder, yên ko tev çavikê jiyanê dîmarêsin (burjuvazi) û refê nexwedi haletê nu-

der (proletarya). Servebuna heyina hozki, bî newek-heviya hozkira birê dibi. Kêmbuna hejmarê nuderkerê büçuk (gundi, dikandar, zeneatkar) hêj bêhtir dibi û ber bî noqbunêve dîçin. Nuderxaneyê xweyi büçük ji destê xwe dikin, dî xizmetkariya burjuwazide dîbin proletar û kesê bindestê wan. Ên bêmîlk, bindesti xwedimîlkde (burjuvazi), bî firotına keda xwe dîbin bêhtirkarê heyina burjuwazi û karkerê wan i bî dirav.

c—Ked, hêj bîwêve, hêj bêhtir divergeri kedeki ne-hozki. Nehozki buna nudera, yekbuyina, navendibuya kombêja pêktêni û netebatiya, xezebiya, pişt-dayina ji bêhtir diki. Bî vi awayi qâpitalizm, bî seveçuyina xwere, şartê nemayima xwe ji diefirêni.

d—Tê vê yekê ko çewtiya navbera milkê taybeti i qâpitalist û çawankiya nuderê hozki bî şoreşa hozkive, an bî hozkırına haletênu nuder tê berpê. Bi vê şoreşa hozki, jî dêla ko mal bêne nuderkîrin, hewceyyî pêwîst wê bênen nuderkîrin û bibhurin rôxistibuyina sosyalist ko abadkırına, azadkırına, pêşveçuyina tev endamê hozê pêkbêni.

e—Jî ber vê yekê proletarya, jî boni ku bighêji armanca xwe yi tali, nrî aboriya ko haletê me yi kar dî destê xwede dîgrin, tev çavikê jiyanê dîmarêsin, bîşkêni û bî awayê refê serdest xwe birêbixi. Proletarya jî boni ko tev texlitê serdestiya refi jî holê raki, iqtida-ra rêzani berdest biki û li gora şartê şoreşa hozki i giring, diktatoriya proletarya avabiki.

3.

Jî ber vê yekê marqistê Kurdistan, şanidana pevketina burjuwazi, ko haletê me yi kar dî destê xwede dîrin, çavikê jiyanê dîmarêsin û proletarya, dariçavkırına tev texlitê berkêsi u zordestiya qâpitalizm û bî wan ra pevçunê, derbirina gîringiya diroki, pêwîstbuyin, çawanki û pêşhewcetiye şoreşa hozki ko proletarya birê diki, jî xwere sîpartin bîbinin û tev vana şani proletaryaya Kurdistan bîkin.

4.

Parti, çengik jî proletrya gerdun, héza pêşewa i rôxisti i proletaryaya Kurdistan, bî armanca tali a şoreşa hozkive û endamên wê yi bingehive, bî baldarı bî

hesudi gîredayı ye. Ali gehinekê bernamêve piştdayıni tev tevgerê peşkepi (karşit) û şoreşger dibi, pêşewatiya didi têkoşina ref û tawê kedkerê neproleter. Wana birê dizi û birewer diki.

5.

Jî vê pewistiyê, parti, ji boni ko proletaryaya Kurdistan şoreşa hozki pêkbêni, xwe refeki serdest birê bixi, dî rîya armanca xwe yi mezînde ser tev deverade bîqevêzi, yekbuna proletaryaya gerdun, piştdayin, dî pêşbera têkoşinde cihê xwe yi biarz bigri, sipartina pêşî i rêzani, serxwebun, azadibuna welatê xwe û avayibuna hozeki demoqratik i siparti iqtidara kombêjê bîçek dideyni.

Jî boni vêna, xelkê bîçek, ko hember ordiya rizgariya netew diafireni û dawiya rawşa hanuha ji, peşî (dî bej û bajarade) têkoşina gerilla birê dixi.

Beşa duyemin:

6.

Kurdistan dî rohilata navinde dî nav çar dewletande hatiye levakîrin. Berkêşangeha navgel e. Daxwazen wê ji ali rêzani û hozki kole bikin.

7.

Qapitalizma serbest i berberi ji çaxe diroka peşî û vêde bireweri da berxistina berkêsi. Berkêşgeh, qada malê bazırgani i derveyi, hêzkariya erzan û bî çavikê daringê xamve (hammadde), dî bin kuviti û berkeşiya qapitalizmde, tevlü çavikê dewlemendiya burjuwaziya navgel bûn.

Milke taybeti i qapitalist û nuderkirina mal, ji rexeki haletê nuderî (ax, daristan, av, dewlemendiya bînerd û sererd, maden, fabriqa haletê kar, haletê çunbari u.h. d.) milkbuyina taybeti, dî qırşuqalde (tarım) û dî sana-yide dî destê qapitalistê mazînde dicivin. Kesê din i hozê, bîlez bêmilkbuyin, proletarbuyin û xizmetkarbuyina qapitalistê mazin û axayê xwedi milkê mazin pêktêni. Dî wextê hevde dî hoza burjuwade, hozbuyina sermiyan, serhevbuyin, serdestiya destbeseran (te-

keller) û sermiyana mali (benqeyê mazin u buhevbuyina destbeserê komê sanayi) diafîrêni. Gîringiya dervebuyina sermiyan pêşderket. Gerdun, dî nav tirostande hat levakîrin û bî levabuyına tev axa li gerdunve, qapitalizm gîhaşte gehineka destbeser, vergeriya emperyalizm.

8.

Dawiya şerê emperialist levayı i yekeminde Kurdistan, bî rêdan hemdê û bî fêdeyiya burjûwaziya emperialist hat levakîrin. Dî Kurdistande statuwa hanuha, domayıya dî ve levakîrinêde statuwa hati buyin i hêjservedayı, gîhaşti, kurbuyi, birewerbuyi û rêxiست ye.

9.

a—Jî ber vê yekê, parti, li Kurdistan berhati û çavîkê statuwa berkêsi qapitalizm, gehineka qapitalizm hêjbilind, bî emperializmra têkoşinkirinê sipartin dîbini.

b—Afrandiya şerê emperialist levayı i yekemin, bêrê acizbuyina rêzani, tangayıya abori û herifayıya hozki, dî bin pêlê şoreşa hozki ko bî Şoreşa Gelerêzan i Mazin rabuyi û bî dijikomunizma fanatik i xwedimilk xwedibuyira, bî faşizma (dî bingehê tekoşina koletiya qapitalizmde) ko bî hîncetkirina tedhişa burjuwaziya büçük i komiki, demokrasiya burjuwa erênakin û bî feşkilandına tevgera proletarya, iqtidara burjuwaziya destbeser avadîkinra têkoşine diki.

Têkoşina diji faşizm dî nav sipartinê marqsistê Kurdistan i enternasyonalist cih dîgri.

Beşa sêyemin:

10.

a—Têkoşina rizgariya netewi û hozki ko li heryek parê berkêşgeha navgel Kurdistande tê domkirin, heşebkirina stratêjiya rêzanide, dî bingehê pêşengên besdarde lihevdikevin. Lî belê, jî ber ko pêşewayê qomunist hê bî teoriya şoreşeri büçekuber nebuye û dî qada pevçûnêde cihê xwe negirtiye, jî aliki din, zordestiya hêzê emperialist û berkêş, şekupekê wan, çewtkirina bî bireweri, jî aliki din ji, jî halê wan yi rêzani, ide-

olojik û rêxisti ko bî şowenizma tevgerê netewê serdest jihevketi, dî her parêde, awayibunâ rêzani i nebi-hevre tê domkîrin, bî taybeti, dîbi sebeba belawelabuyin, qelsbuyina hêzê dijiberkêsi, têkoşin kuh dîbi perspektifê reformist, serdesti perspektifê şoreşê dîbi.

b—Mîqabili belawelayiya hêzên dijiberkêş û dî her parêde, dî perspektifa têkoşina veqetayı, burjuwaziya emperialist û burjuwaziya dewletên berkêş, ji bo ko yekser digihêji fêda wan, dî hewala (sorun) Kurdistan-de dî danusitandimeki nêzik û bî peşdayinêve dikevin tevgerên beşdar i hehandîn û melisandinê, bihevrebûyina rêzani, ideolojik, abori û leşkeri.

11.

Parti, ji ber vê yekê, yekbuyina tev hezên dijiberkêş, pevvebuyina lî dora pêşengên stratejik i beşdari de, siartinkî rêzani dîbini. Ji ber vê yekê, dî esasiya pêşewatiya partiyêde, lî dora pêşengen ko dî serbira (madde) 18minde hati berxisti, pêşbera rizgariya netewi Kurdistan i hemberi yekitiya tev hêzên dijiberkêş birê dixi. Pêber, tifaqa hêzên rêzani sosyalist û hêzên welatpariz-demokrat pêwist diki.

Beşa çaremin:

12.

Qaseki dirêj xesme piştî şerê levayı duyeminde, lî Kurdistan, ko pêşveçuyına qapitalist lî ber hati girtm lebatê wê hati riziyandin, çavik û meferê wê hati kuhkîrin, qapitalizm dest bî ketin û pêşveçuyinê kiriye û di rewşa hanuhade buye awayê nudera serdest.

13.

Avayiya kevneşopi deriztiye, danusitandinê feodal û berdesbuyin ji bingehê xwe jevketiye, avayiya bani tewna xwe yi berdestkîrinê dîdi domkîrin.

Ref û tawê serdestê avayiya kevneşopi vergeriyaye, girêdayi u bîndesti berkêşade bune burjuwa.

Rêxistine berkêşa i pêşniyad (resmî) û taybetide, dî qırşuqlâ u sanayide orduya proletar i ciwan sevedîci û di qada pevçunêde dest bî girtina cihê xwe kiri ye.

14.

Lı Kurdistan, ji rexeki nav burjuwaziya barkêşi û hevkarê wan i bî emperyalizmve gîrêdayî û proletarya Kurdistande, an ji, dî nav çawayiya nuderiya hozki û milkbuyina haletên nuderde, ji rexeki din, danusitan-dinê feodal û berdestbuyinêde, dî nav ref û tawêñ ked kerde û çewtiya dî nav dewlwetêñ berkêş û berkêşge-hade zelal dîbi, perpektifa netewi û perspektifa refi nebêri dîbi.

15.

Serrastkirina rizgariya netewi li pêşengêñ rastve û rizgarbunê bîcihaninêde refê şoreşger i şehreza proletaryaya Kurdistan e.

16.

Dî têkoşina rizgariya netewde, dî Kurdistande deri proletarya refêñ cihgirti, (burjuwa, burjuwaziya bîçuk gunditi) bî ali parîstîn û pêşvebirina rawşa xwe yi hanuha ko berxistiya awayiya nuderê serdest (qapitalizm) e, kevneperek û paşveru, ji ber ko ali guhertina statuwa rezaniyene, pêşveru û şoreşger in.

17.

Proletaryaya Kurdistan ji van refan, aqsiyona burjuwazi i rizgarkerê netewira ko li ali guhertina statuwa rezani, tifaqê diki. Aliyê burjuwaziyê bîçuk û gunditîyê ko li domaiyiya qapitalizmde ye, berçav diki, piştayinê didi aliyê wan i li guhertina statuwa rezani, berxistinke bireweri didi wan a. Serhildana gunditîya ji danusitandina feodal, daxwaziya wa yi ax û azadiyê dixi bernameyi, birewerbûn û rêxistibuna komê kedker li dora yaxweyiya rast, dî serrastiya pêşengêñ bernama xwe pêktêni.

Beşa pêncemin:

19.

Ji ber vê yekê parti, sîpartuna rezani û pêşengêñ acil û pêşin ko li berde, vana pêktêni u ji xwera diki armanc.

- 1—Rakırına statuwa berkêşî bî tev awayiyê wêra,
- 2—Zorayıya şartik ji wêna, dehel berdestkirina leşke ri bê dawiyandım,

3-Bî destê Qonseya Şoreşê, ko berxistiya ıqtidara komên gel i bîcek:

- a—Tev çavık û meferên Kurdistan, yekser dî ser-rastiya yaxweyiya gelê kedkerde, lî Kurdistan pişkırına wê bîdi pêkkirin,
- b—Jî bîni dawiyandîna danusitandin û bindestbu-yinê emperyalist û berkêşgehkar,
- c—Jî bîni rakırına tev danusitandin bindestbuyêñ diji yaxweyiya kedkeran.
- d—Girêdayi vanra, rakırına taybetiya mîlkîtiya axa mazin û dî qırşuqalde dawiyandîna tev danusitandin u bindestbuyîna feodal, jî gundi yê Kurdistanra peydekırına ax û hale têن coh-tariyê,
- e—Rakırına tev texlîte zordestiya netewi û veqe-tandinê,
- f—Girêdayi vera, jî kêmkesê (azînlik) netewi i hî Kurdistan û birê etnikra wekheviya mafi, pêş-veçuyimike azad, mefer û çavik pêkteni.
- g—Armanca bername me yi tali û dî serrastiya ser bîrên himide (temel ilke), bî gelên kedker i dewletêñ berkêşgehkarra, bî tevgera proletaryaya dorhêl u proletaryaya navgel, dewletêñ sosyalist û tekoşinêñ rızgariya netewira yekiti-ya enternasyonalist, piştayın û tevlu afîrân-dîna peşbera têkoşinê buyin.

19.

Parti, bî yên ko hesêbdayê pêşengêñ bernameya rê-zanira, tekili karê tevgerê i hinduruwi nebuynanra, tê koşina netewi û hozki i Kurdistanra, behember arika-riya daringi (maddi) û leşkeri kiriyanra, dî diplomasi-ya navgelde yên ko piştayın dîdîn tevgerêra, danusitandinê pêşniyad dideyni.

Beşa şeşemin:

20.

Parti, dî rawşa pêwîst û buyinade wê serbirne nu bixi bernamê û berxistiya biki.

KÜRDİSTAN KOMÜNİST PARTİSİ PROGRAMI

I.Bölüm

1.

Dünya düzleminde proletarya ve onun örgütlü öncü müfrezeleri, eşit haklar ve görevler ve her türlü sınıf egemenliğinin ortadan kaldırılması için, sınıfsız, sömürüsüz bir dünya için savaşmaktadır. Dünya proletaryasının bir kolu olan Kurdistan proletaryası da, devrimci proletaryanın dünya düzlemindeki savaş cephesinin militan bir müfrezesi olmak ve kendi ülkesinde emeğin kurtuluşu için ateş hattında vuruşmak zorundadır.

2.

a—Birinci Enternasyonal'in tüzüğünde ifadesini bulduğu gibi, bütün biçimler içindeki köleliğin, her türlü toplumsal sefaletin, zihinsel çöküşün ve siyasal bağımlılığın temelinde, iş araçlarını yani hayatın kaynaklarını ellerine geçirenlerin iktisadi boyundurduğu yatomadır.

b—Bu iktisadi boyunduruk, kapitalizm altında toplumu, üretim araçlarına sahip olan, hayatın kaynak-

larını sömuren sınıf ile(burjuvazi), üretim araçlarına sahip olmayan sınıfa(proletarya) böler. Toplumsal servetin büyümesi, toplumsal eşitsizliğin büyümesi ile beraber yürürlükte. Giderek artan sayıda küçük üreticiler (köylüler, esnaf ve zanaatkârlar) iflasa sürüklenir. Sahip sahip oldukları küçük üretim ünitelerini yitirir ve proleterleşerek burjuvazinin hizmetinde, onlara bağımlı kişiler haline gelirler. Mülksüzleşenler, mülk sahiplerine(burjuvaziye) bağımlı, onlara işgüçlerini satan ve böylece burjuvazinin servetini arttıran ücretli işçiler durumuna gelirler.

c—Emek, gittikçe daha toplumsallaşmış emek haline gelir. Üretimin toplumsallaşması, yiğinların birleşmesini, merkezileşmesini sağladığı gibi, hoşnutsuzlukları, öfkeleri ve dayanışmalarını çoğaltır. Böylece, kapitalizm, kendi gelişmesi ile, kendi yok oluşunun şartlarını yaratır.

d—Demek ki, kapitalist özel mülkiyet ile, üretimin toplumsal niteliği arasında ortaya çıkan çelişme, bir toplumsal devrimle, yani üretim araçlarının toplumsallaştırılması ile çözülür. Ve mal üretiminin yerine, ihtiyaç maddelerinin üretimini geçiren bu toplumsal devrimle, toplum üyelerinin tam refahını, özgürlüğünü ve her yönlü gelişmesini sağlayan sosyalist örgütlenmeye geçirilir.

e—Bu nedenle proletarya nihai amacına varabilmek için, işaraçlarımıza, yani hayatın kaynaklarını ellerine geçirenlerin iktisadi boyunduruşunu kırarak egemen sınıf olarak örgütlenir. Her türlü sınıf egemenliğine bütünüyle son verebilmek için, proletarya, siyasi iktidarı ele geçirir ve toplumsal devrimin zorunlu bir şartı olarak proletarya diktatörlüğünü kurar.

3.

Bu nedenle Kürdistanlı marksistler, Kürdistan proletaryasına, iş araçlarımıza yani hayatın kaynaklarını ellerine geçiren burjuvazi ile, proletarya arasındaki uzlaşmazlığı göstermeyi, kapitalist sömürü ve baskının bütün biçimlerini teşhir ederek bunlara karşı savaşmayı, proletaryanın yürüteceği toplumsal devrimin

tarihi önemini, zorunluluğunu, niteliğini ve öngereklerini açıklamayı görev bilirler. Ve bütün ezilenlerin sömürülenerlerin, baskı altında tutulanların başında Kürdistan proletaryasının devrimci mücadeleşini bütün biçimleriyle yürütmeye yetenekli bir sınıf partisini örgütlerler.

4.

Parti, dünya proletaryasının bir kolu olan Kürdistan proletaryasının örgütlü öncü gücü olarak, toplumsal devrimin nihai amacına ve temel ilkelerine titizlikle ve kıskançılıkla bağlıdır ve büyük amaca varmak için program hedefleri yönünde bütün muhalif ve devrimci hareketleri destekler, proletter olmayan emekçi sınıf ve katmanların mücadelelerine öncülük eder. Onları örgütlenendirir ve bilinçlendirir.

5.

Bunun gereği olarak, parti, Kürdistan proletaryasının toplumsal devrimi başarması, egemen sınıf olarak örgütlenerek büyük amacına giden yolda bütün engelleri aşmasını, dünya proletaryasının birlik, dayanışma, mücadele cephesinde onurlu yerini alması için ilk siyasal görev olarak önüne ülkesinin bağımsızlığını, özgürlüğünü ve silahlı halk yığınlarının doğrudan iktidara dayalı demokratik bir toplumun inşasını koyar.

Bunun için halkın silahlanmasına tekabül eden ulusal kurtuluş ordusunu yaratır ve nesnel durumun zorunlu bir sonucu olarak önce (kırlarda ve şehirlerde) gerilla mücadeleşini örgütlenendirir.

II. Bölüm

6.

Kürdistan Ortadoğu'da 4(dört) devlet arasında paylaştırılarak, siyasal ve toplumsal olarak köleleştirilmek istenen uluslararası bir sömürgedir.

7.

Tarihin ilk çağlarından itibaren süreğelen sömürgeci-

lige, serbest rekabetçi kapitalizm bilinçli bir ifade verdi. Ucuz işgücü, ham madde kaynağı ve meta ihraç alanları olarak sömürgeler, kapitalist vahşet ve sömürge altında uluslararası burjuvazinin zenginlik kaynaklarına eklendiler.

Kapitalist özel mülküt ve mal üretimi, bir yandan, üretim araçlarının (toprağın, ormanların, sular, yer altı zenginlikleri, maddenler vb. nin, fabirkaların, iş aletlerinin, taşıma ve ulaştırma araçlarının, bankaların vb..) özel mülkiyeti, tarımda ve sanayide büyük kapitalistlerin ellerinde toplanarak, toplumun geri kalan kesiminin hızla mülksüzleşmesini, proletarlaşmesini ve büyük burjuvalarla, büyük toprak ağalarının hizmetçisi durumuna gelmelerini sağlarken, aynı zamanda burjuva toplumda sermayenin toplumsallaşmasını, tekel lerin ve mali sermayenin –büyük bankalarla, tekelci sanayi gruplarının sermayesinin kaynaşması— egemenliğini yarattı. Sermaye ihracı birinci planda önem kazandı. Dünya, uluslararası tröstler arasında paylaşıdı ve dünyadaki bütün toprakların büyük kapitalist devletler arasında paylaşılması ile kapitalizm tekelci evresine, /en yüksek aşamasına/ emperyalizme dönüştü.

8.

Bunu izleyen Birinci Emperyalist Paylaşım Savaşı sonrası Kürdistan, emperyalist burjuvazinin izni, iradesi ve çıkarlarına göre parçalandı. Kürdistan'da mevcut statü bu paylaşımında oluşturulan statünün daha da pekişmiş, gelişmiş, derinleşmiş, bilinçlenmiş ve örgütlenmiş bir devamından ibarettir.

9.

a—Bu nedenle, parti, Kürdistan'da sömürge statüsünün nedeni ve kaynağı olan kapitalizme, kapitalizmin en yüksek aşaması olan emperyalizme karşı mücadeleyi görev sayar.

b—Ve Birinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın yaratığı siyasal bunalım, ekonomik buharan ve toplumsal yıkımın bir ürünü olan; ve Büyük Ekim Devrimi ile

yükselen toplumsal devrim dalgaları altında mülk sahibi sınıf(lar)ın fanatik antikomünizmi ile beslenen, genel olarak küçükburjuvazinin kitlesel tedhişi ile, burjuva demokrasisini yadsıyıp, proletarya hareketini atomize ederek tekeli burjuvazinin dolaysız iktidarıını kuran faşizme(kapitalist kölelige mücadele temelinde) karşı mücadele eder.

Faşizme karşı mücadele, Kürdistanlı marksistlerin enternastonalist görevleri arasında yer alır.

III.Bölüm

10.

a—Uluslararası bir sömürge olan Kurdistan'ın herbir parçasında sürdürülen ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesi, siyasal stratejileri itibariyle temelde ortak hedeflerde çakışmaktadır. Ancak, gerek devrimci teoriyle teçhizatlanmış komünist öncünün kavga alanında henüz yerini almamış olması ve gerekse bir yandan emperyalist ve sömürgeci güçlerin zorbalığı, entrikaları ve bilinçli çarpıtmaları ile; ve öte yandan ezen ulus devrimci hareketlerinin sosyalşovenizm ile tahrip olmuş siyasal, ideolojik ve örgütSEL durumları nedeni ile her parçada ayrı ayrı siyasal biçimlenmeler halinde sürdürülmekte, doğal olarak antisömürgeci güçlerin dağınlığını, cılızlığının nedeni olmakta, mücadele körelmekte, reformist perspektifler, devrimci perspektiflere egemen olmaktadır.

b—Antisömürgeci güçlerin dağınlığını ve her parçada ayrı ayrı mücadele perspektiflerine karşılık, emperyalist burjuvazi ve sömürgeci devletler burjuvazisi, çıkarlarını doğrudan etkilemesi zorunluluğuyla Kurdistan sorununda yakın ilişki ve dayanışma yanında; ortak imha ve sindirme eylemlerine girişmekte, siyasal, ideolojik, ekonomik ve askeri birliktelik içinde dirler.

11.

Parti, bu nedenle Kurdistan'daki tüm antisömürgeci güçlerin birleşmesini,ortak stratejik hedefler etrafında

kenetlenmesini acil pratik siyasal görev olarak görür. Bunun için, parti önderliği esas olmak üzere, 18.maddede ifade edilen hedefler etrafında tüm antisömürgeci güçlerin siyasal birliğine tekabül eden Kurdistan ulusal kurtuluş cephesini örgütlenendirir. Cephe, sosyalist siyasal güçlerle, yurtsever-demokrat güçlerin ittifakını gerektirir.

IV. Bölüm

12.

Uzun bir süre, sömürgeci devletlerin üretici güçlerinin gelişme düzeyine uyarlı ve bunun zorunlu bir sonucu olarak kapitalist gelişmeye kapalı tutulan, dinamikleri yürütülen, kaynak ve imkanları köretilen Kurdistan'da özellikle İkinci Paylaşım Savaşı'ndan sonra, kapitalizm "girmeye" ve gelişmeye ve mevcut durumda egemen üretim biçimini haline gelmeye başlamıştır.

13.

Geleneksel yapı çatlamış, feodal ilişki ve bağımlılıklar ekonomik temelleri itibarıyle parçalanmış, üst yâkıda görece etkinliklerini sürdürmektedirler.

Geleneksel yapının egemen sınıfı(ve katmanları) evrimleşerek, sömürgecilere uyarlı ve bağımlı olarak burjuvalaşmaktadır.

Sömürgecilerin resmî ve özel kurumları başta olmak üzere, tarımda ve sanayide genç bir proletarya ordusu çoğalmakta ve kavga alanında yerini almaya başlamaktadır.

14.

Kurdistan'da bir yandan, emperyalizme bağımlı sömürgeci burjuvazi ve işbirlikçileri ile Kurdistan proletaryası arasında, yani, üretimin toplumsal niteliği ile üretim araçlarının özel mülkiyeti arasındaki; öte yandan feodal ilişki ve bağımlılıklarla emekçi sınıf ve katmanlar arasındaki; ve sömürgeci devletlerle sömürge arasındaki çelişkiler berraklaşmakta, ulusal perspektif ile sınıfsal perspektif somutlaşmaktadır.

15. Kürdistan'da ulusal kurtuluşu gerçek hedeflerine yöneltme ve toplumsal kurtuluşu gerçekleştirmeye ye tenekli tek devrimci sınıf Kürdistan proletaryasıdır.

16.

Ulusal kurtuluş mücadeleinde Kürdistan'da proletarya dışında yer alan sınıflar(burjuvazi, küçükburjuvazi ve köylülük) egemen üretim biçiminin(kapitalizmin) devamının ifadesi olan mevcut durumlarını koruma ve geliştirme tutumları itibariyle tutucu ve gerici, mevcut siyasi statünün değiştirilmesinden yana olan tutumları itibariyle de ilerici ve devrimcidirler.

17.

Kürdistan proletaryası, bu sınıflardan burjuvazinin siyasal statünün değiştirilmesinden yana olan ulusal kurtuluşcu aksiyonu ile ittifaka girer. Küçükburjuvazi ve köylülüğe ise, kapitalizmin devamından yana olan gerici ve tutucu yanlarını açıklar, siyasal statünün değiştirilmesinden yana olan tutumlarını destekler, bunlara bilinçli bir ifade verir, köylülüğün feodal bağımlılık ilişkilerinden yükselen isyanını, toprak ve ögürlük talebini prograqlaştırır, geniş emekçi yığınlarının gerçek çıkışları etrafında bilinçlenip örgütlenmelerini kendi program hedefleri doğrultusunda gerçekleştirir.

V. Bölüm

18.

Bunun için parti, önündeki ilk siyasal görev ve acil hedefleri olarak şunları gerçekleştirmeyi amaçlar:

- 1—Sömürge statüsünü bütün biçimleri ile kaldırmak
- 2—Bunun zorunlu bir koşulu olarak askeri işgale derhal son vermek
- 3—Silahlı halk yığınlarının doğrudan iktidarının ifadesi olan Devrim Konseyi eli ile;

- a—Kurdistan'ın tüm kaynak ve olanaklarının emekçi halkın çıkarları doğrultusunda Kurdistan'da kullanılmasını sağlamak
- b—Emperyalist ve sömürgeci ilişki ve bağımlılıklara kesin olarak son vermek
- c—Emekçilerin çıkarlarına karşı olan tüm ilişki ve bağımlılıkları kesin olarak kaldırmak
- d—Buna bağlı olarak büyük toprak mülkiyetini ortadan kaldırmak ve tarımda tüm feodal ilişkileri ve bağımlılıklara son vererek, Kurdistan köylüsüne toprak ve onu işleyecek her türlü araç ve gereci sağlamak
- e—Her türlü ulusal baskı ve ayrıcalıkları kaldırmak
- f—Buna bağlı olarak, Kurdistan'daki tüm ulusal azınlıklara ve etnik gruplara tam hak eşitliği ve özgür bir gelişme imkanı ve kaynaklarını sağlamak
- g—Programımızın nihai amacı ve temel ilkeleri doğrultusunda sömürgeci devletler emekçi halkı ve bölge proletaryası ile olduğu kadar, uluslararası proletarya hareketi, sosyalist devletler ve ulusal kurtuluş mücadeleleri ile enternasyonalist birlik, dayanışma ve mücadele cephesiinin yaratılmasına katılmak.

19.

Parti, siyasi program hedeflerine saygılı olan, hareketin iç işlerine karışmayan Kurdistan'ın ulusal ve top

lumsal kurtuluş mücadelelesine karıksız maddi ve askeri yanında bulunan, uluslararası diplomaside hareketi destekleyen devletlerle resmi ilişkiler kurar.

VI. Bölüm

20.

Parti, her somut durum ve olgu ile ilgili olarak bu programa ek maddelerle gerekli açıklamaları koyar.

- بـ - انها، وازاله كافه العلاقات والتبعيه الا سـ تعمـاريـه
و الا مـبرـيـاـ ليـه .
- جـ - ازالـه العـلـاقـاتـ الـتـيـ تـعـيـقـ مـصـالـحـ الـكـادـحـينـ وـ تـقـفـ
في طـرـيقـها .
- دـ - لـذـاـ يـجـبـ وـضـعـ نـهـاـيـهـ لـمـلـكـيـهـ الـأـرـضـ الـكـبـيرـةـ وـ اـزـالـهـ الـعـلـاقـاتـ
الـأـقـطـاعـيـهـ وـ تـامـيـنـ الـأـرـضـ وـ كـافـهـ اـدـواتـ الـعـلـمـ وـ اـسـتـثـمـارـ الـأـرـضـ
لـفـلاـحـيـ كـرـدـ سـتـانـ .
- ذـ - اـزـالـهـ كـافـهـ اـشـكـالـ الـأـضـطـهـادـ الـقـومـيـ .
رـ سـوـرـيـطاـ لـهـذـاـ تـامـيـنـ حـقـ الـمـسـاـواـةـ لـكـافـهـ الـأـقـلـيـاتـ الـقـومـيـهـ وـ
الـمـجـمـوعـاتـ الـأـثـنـيـهـ فـيـ كـرـدـ سـتـانـ وـضـمـانـ الـأـمـكـانـيـاتـ الـلـازـمـهـ
لـلـتـطـوـيـرـ .
- زـ - المـشـارـكـهـ وـالـعـلـمـ عـلـىـ بـنـاءـ جـبـهـ النـضـالـ وـالـتـضـامـنـ وـالـوـ
ـحـدـهـ الـأـمـمـيـهـ مـعـ الجـمـاهـيرـ الـكـادـحـهـ فـيـ الـدـوـلـ الـمـسـتـعـمـرـةـ
وـ حـرـكـهـ الـبـرـولـيـتـارـيـاـ الـعـالـمـيـهـ وـالـدـوـلـ الـأـشـتـرـاكـيـهـ وـ حـرـكـاتـ
الـتـحـرـرـ الـوطـنـيـهـ وـذـلـكـ اـنـسـجـاـمـاـ مـعـ اـهـدـافـ وـ مـبـادـيـ الـبـرـنـاـمـجـ
- ۱۹
- ـ يـبـنيـ الـحـزـبـ عـلـاـقـاتـ بـنـاءـةـ مـعـ الـدـوـلـ الـتـيـ تـحـترـمـ الـاـهـدـافـ
الـسـيـاسـيـهـ لـلـبـرـنـاـمـجـ وـ لـاـ تـدـخـلـ فـيـ الشـوـونـ الدـاخـلـيـهـ
لـلـحـرـكـهـ وـتـقـدـمـ الـمـسـاـعـدـةـ الـمـاـدـيـهـ وـالـعـسـكـرـيـهـ غـيـرـ
الـمـشـرـوـطـهـ لـلـنـضـالـ الـتـحـرـرـيـ الـقـومـيـ وـ الـاجـتمـاعـيـ
لـكـرـدـ سـتـانـ وـتـقـوـمـ بـمـسـانـدـهـ وـدـعـمـ الـحـرـكـهـ فـيـ الـاـوـسـاطـ
الـدـيـبـلـوـمـاـسيـهـ وـالـمـحـافـلـ الدـوـلـيـهـ .

الفصل السادس

- يـقـدـمـ الـحـزـبـ الـأـيـضـاـتـ وـالـمـشـرـوـحـاتـ الـلـازـمـهـ اـمـامـ
كـلـ وـجـودـ وـوـضـعـ مـاـدـيـهـ عـلـىـ شـكـلـ مـوـادـ مـلـحـقـهـ بـهـذـاـ
الـبـرـنـاـمـجـ .
- ١٠ / اـذـارـ / ١٩٨٠

البرجوازية الصغيرة ، الفلاحون) التي تأخذ مكانها في النضال
لـ التحرر القومي ، فهي باستمرا رها للحفاظ على وتطوير
الوضع القائم (الرأسمالية) تكون محافظة ورجعية .
اما التي تكون الى جانب تغيير الهيكل السياسي القائم
في مساقها تكون تقدمية و ثورية .

-١٢-

- تحالف البروليتاريا الكردستانية من بين هذه الطبقات
مع التيارات التحررية القومية التي تقف الى جانب تغيير
الهيكل السياسي للبرجوازية . كذلك تكشف و تعرى موقف
البرجوازية الصغيرة والفالحين حين وقوفهم الى جانب
استمار الرأسمالية . تساند البروليتاريا الكردستانية
اليه المواقف التقدمية لهذه الطبقات و تبرمجها وفق مفاهيم
علمية ، كما أنها تنظم انتفاضة الفلاحين ضد الارتباطات
والعلاقات الاقتصادية و تبرمج مطالبها في الارض والحربيه
و تعمل على تحقيق المصالح الحقيقية لجموع الطبقات
الكافحة ، بالتوافق مع اهداف برنا مجها و تنظيمها و تقدم
المعارف لها .

الفصل الخامس

-١٣-

لهذا فإن امام الحزب المهام السياسية والأهداف العاجلة
التالية التي يجب تحقيقها :

- ١- ازاله وتحطيم كافة اشكال النظام الاستعماري
- ٢- ولتحقيق هذا ضرورة انهاء الاحتلال العسكري .
- ٣- يقسم مجلس قيادة الثورة الذي هو التعبير عن سلطه
الجماهير الشعبية المسلحة ، بامام التالية :
- ٤- ضمان استثمار خيراً و طاقات كردستان وفقاً لمصالح
الجماهير الكافية .

عن التطور الرأسمالي تعرضت خيراً لها وطاقتها للتخرير والتثنوية وبالذات مع انتهاء الحرب الاقتصادية الثانية ببدايات الرأسمالية بـ(الدخول) والتطور . وحالياً ببدايات الرأسما - ليه في التكون كالشكل السائد لانتاج .

- ١٣

- لقد تميزت البنية التقليدية ، وتشتت وتجزأ الأساس الاقتصادي للارتباطات والعلاقات الاقتصادية على الرغم من استمرار نفوذها في البنية الفوقيه بشكل غير قوى الظهور . تتطور الطبقة الحاكمة للبنية التقليدية وتنمو لتتحول إلى برجوازية مرتبطة وخاضعة للاستعمار . وهكذا يبدأ ظهور بروليتاريا شابه تحمل مكانتها في ساحة المسراع وبشكل أساسسي في المعامل والحقول، المؤسسات الاستعمارية الرسمية والخاصة .

- ١٤

ان التناقضات في كردستان واضحه تماماً من ناحيه التناقض القائم بين البرجوازية الاستعمارية المرتبطة بالامبريا ليه بعملاها والبروليتاريا الكردستانية اي التناقض القائم بين الملكية الخاصه لادوات الانتاج و النوعيه الاجتماعيه لانتاج ، ومن ناحيه اخرى التناقض الموجود بين العلاقات الاقتصادية والطبقات الكادحة ، كذلك التناقض القائم بين الدول الاستعمارية والبلد المستعمَر . بالإضافة الى وضوح المنظور الطبقي والقومي وكونه ملموساً وما ديا .

- ١٥

- ان الطبقة الثوريه الوحيدة القادرة على قيادة و توجيه التحرر الوطني الكردستاني نحو اهداها الحقيقيه وتحقيق التحرر الاجتماعي هي البروليتاريا الكردستانية .

- ١٦

- ان الطبقات الأخرى ما عدا البروليتاريا اى البرجوازية

الا يديولوجيه والتنظيميه والسياسيه للتشويه على ايدي الشوفينيه الاشتراكية للحركات الثوريه لامنه الحاكمه، مما ادى الى قيام اشكال متعددة للتنظيمات في كل جزء . بالطبع هذا هو السبب في تبعثر وتشتت القوى المعاذه للاستعمار وعجزها وفقدان الرؤيه الصحيحه ، بل وسيطرة الاتجاهات والطروحات الاصلاحيه على الاتجاهات والاطر الثوريه .

ب - بالإضافة الى تمثيل القوى المعاذه للاستعمار وقيام التوجهات المتعددة للنضال في كل جزء ، في حين يتعلق الامر بكردستان التي تعني الملحه المشتركه للبرجوازيه الامبريا ليه وبرجوازيه الدول الاستعماريه فان هذه الاطراف تتحرك وفق وحدة سياسيه اقتصاديه عسكريه ايديولوجيه وتقوم بتحطيم المؤمرات العدوانيه المشتركه .

- ١١

- لذا يعتبر الحزب وحدة كافة القوى المعاذه للاستعمار في كردستان و جمعها حول الاهداف الاشتراكية للمشتركه من اهم مهامه السياسيه العمليه العاجله . ستقوم قيادة الحزب بتنظيم جبهه التحرر الوطني الكردستانيه التي تعادل او تعني الوحدة السياسيه للقوى المعاذه للاستعمار . وسيتم جمعها حول الاهداف الموضحة في المادة (١٨) من البرنامج . والجبهة تحتم تحالف القوى السياسيه الاشتراكية مع القوى الوطنيه الديمقراطيه .

الفصل الرابع

- ١٢

- تم اخضاع التطور الرأسمالي في كردستان لتطور القوى المنتجه للدول الاستعماريه و نتيجه لبعاد كردستان

- تم تقسيم كردستان بعد الحرب التقسيمية الا مبريريا -
 - ليه الاولى، وذلك وفقاً لمصالح وارادة وبasherاف البرجواز -
 - يه الا مبريريا ليه . ان الهيكل القائم حالياً في كردستان والذى هو استمرار للتقسيم الذى جرى ، قد اخذ ابعاداً اكثراً تنظيمياً وبلغ مراحل اكثراً تطوراً نضجاً من ذى قبل .

١- ان الحزب يناضل ضد الا مبريريا ليه أعلى مراحل الرأسمالية التي هي المدر الراساسي لاستعمار كردستان

ب- من نتائج الحرب الاقتباسية الا مبريريا ليه الاولى الازمة السياسية والاقتصادية والسقوط الاجتماعي . وبقياً م شورة اكتوبر العظيم ارتفعت رايات الثورة الاجتماعية ومع ازيداً وتيرة معاداً الشيوعية من قبل اصحاب الملك ورفض البرجوازية الصغيرة لديمقراطية البرجوازية ومارستها للارهاب الجماهيري ، مما ادى كل هذا الى تفكيت وتشتيت الحركة البروليتارية ، بحيث تمكنت البرجوازية الاحتكارية من بناء سلطتها على قيام الفاشية . ان الحزب يناضل ضد الفاشية (على اساس النضال ضد العبودية الراسمالية) . والنضال ضد الفاشية من المهمات الاممية للماركسيين الكردستانيين .

الفصل الثالث

١٠-

١- هناك تطابق وتوافق في الاهداف المشتركة للنضال التحرري القومي والاجتماعي من ناحية الاشتراكية السياسية في الجزاء الرابع للمستعمرة الدولية كردستان . لم تتمكن الطليعة الشيوعية المسلحة بالنظرية العلمية ، حتى الان من اخذ مكانها في ساحة المسراع ، وذلك ل تعرضها الدائم لمومرات وارهاب القوى الاستعمارية والا مبريريا ليه ، وايضاً ل تعرضها ضعافها

جبهه النضال والتضا من والوحدة البروليتاريه العالميه .
كما ان استقلال وحريره بلد البروليتاري الکرد ستانيه
وبناء مجتمع ديموقراطي قائم على تسلم الجماهير المسلمه
للسـلطـه تقع في مقدمه المهمات السياسيه للحزـبـان
تسـليـحـ الجـماـهـيرـ يعنيـ بنـاءـ جـيشـ التـحرـيرـ الوـطنـيـ .
لـذـاـ وـرـبـطاـ بـماـ سـبـقـ وـكـنـتـيـجـهـ حـتـمـيهـ لـلـوـضـعـ الـمـادـيـ الـمـلـمـوسـ
يـتمـ اـولـاـ تنـظـيمـ حـرـبـ الـأـنـصـارـ فـيـ الـمـدـنـ وـالـمـنـاطـقـ الـوعـرةـ .

الفصل الثاني .

إن كردستان مـستعمرة دولية في الشرق الأوسط
جزءة بين أربع دول وهي مستعبدة سياسياً واجتماعياً.

Y

في ايدي حفنه من كبار الراسماليين، بالتوافق مع ازدياد حرمان القسم الباقى من المجتمع و تحولها الى بروليتاريا و وقوعها في عبوديه كبيرة البرجوازيين وكبار اصحاب الارضي هذا من ناحيه ، كذلك وفي المجتمع البرجوازى يتم تحقيق هيمته راس المال النقدى والا حتكرات . وقد حاز تصدير راس المال على اهميه كبيرة . واصبح العالم مقسما بين الشركات الكبرى وهكذا تم تقسيم العالم بين الدول الراسمالية الكبرى وبهذا تكون الراسمالية قد بلغت اعلى مراحلها وهي الامبريا ليه .

ذلـذا ولـكي تـتمكن البروليتـاريا من التـوصل إلـى هـدفـها النـهاـ
ـ ئـي، يـجب عـلـيـها تحـطـيم قـيـود العـبـودـيـه الـاقـتـصـاديـه
ـ وـالـتـنـظـم كـطـبقـه رـائـدة سـائـدة، ويـجب عـلـي البرـولـيتـارـيا
ـ أـن تـمـلـك السـلـطـه السـيـاسـيـه لـتـضـعـنـهاـيـه لـكـافـه اـشـكـالـ
ـ السـيـطـرـه وـالـهـيـمنـه الطـبـقيـه، وـتـبـداـ بـبـنـاء دـيـكتـاتـوريـه البرـولـ
ـيتـارـيا كـنتـيـجـه حـتـميـه لـلـثـورـه الـاجـتمـاعـيـه.

^٣ من المـهمـات الـاـسـاسـيـه لـلـماـركـسـيـين الـكـردـسـتـانـيـين
ـ تـبـيـان وـاظـهـارـ الحـقـيقـه لـلـبرـولـيتـارـيا الـكـردـسـتـانـيـه، فـيـما يـتـعلـقـ
ـ بـالـتـنـاقـصـ الـقـائـمـ بـيـنـ لـبـرـجـواـزـيه الـمـالـكـه لـادـواـتـ الـانتـاجـ وـ الـبـرـ
ـولـيتـارـيا، وـكـشـفـ وـتـعرـيـه الـاسـتـغـالـ وـ الـاـضـطـهـادـ الـرأـسـمـاـ
ـ ليـ، وـشـرـحـ اـهـمـيهـ النـضـالـ ضـدـهاـ، كـذـلـكـ يـتـوجـبـ عـلـيـهمـ توـضـيـحـ
ـ اـهـمـيهـ مـسـتـلـزـمـاتـ الـثـورـه الـاجـتمـاعـيـهـ الـتـيـ سـتـقـودـهاـ البرـولـيتـارـ
ـيـاـ، وـسـيـعـمـلـ الـماـركـسـيـونـ الـكـردـسـتـانـيـونـ عـلـىـ بـنـاءـ
ـ الـتـنـظـيمـ حـزـبـ الطـبـقـهـ الـقـادـرـ عـلـىـ قـيـادـهـ النـضـالـ الـثـورـيـ
ـ لـلـبرـولـيتـارـياـ الـكـردـسـتـانـيـهـ وـكـافـهـ الـمـسـتـغـلـيـنـ وـ الـمـفـطـهـيـنـ.

ـ انـ الحـزـبـ القـوـةـ الـطـلـيعـيـهـ الـمـنـظـمـهـ لـلـبرـولـيتـارـياـ الـكـردـسـتـانـ
ـيـهـ، حـرـيـصـ عـلـىـ الـمـبـادـيـهـ الـاـسـاسـيـهـ لـلـاهـدـافـ الـنـهـاـيـهـ
ـ لـلـثـورـهـ الـاجـتمـاعـيـهـ وـمـلـتـزمـ بـهـاـ، وـ لـاجـلـ التـوـصلـ إـلـىـ هـذـاـ
ـ الـهـدـفـ الـعـظـيمـ يـسـانـدـ الـحـزـبـ كـافـهـ الـحـرـكـاتـ الـثـورـيـهـ وـ الـمـعـاـ
ـرـضـهـ وـذـلـكـ عـلـىـ ضـوءـ اـهـدـافـ الـبـرـنـاـ مجـ وـبـاـ لـتـواـفقـ مـعـ تـوجـهـهاـ تـهـاـ
ـ اـيـضاـ يـقـومـ الـحـزـبـ بـقـيـادـهـ نـضـالـاتـ الطـبـقـاتـ الـكـادـحـهـ غـيرـ
ـ الـبـرـولـيتـارـياـ وـالـشـرـائـحـ الـأـخـرىـ، وـيـعـمـلـ عـلـىـ تـقـدـيمـ الـمـعـرـفـهـ
ـ لـهـاـ وـيـنـظـمـهـاـ.

^٤ـ يـنـاضـلـ الـحـزـبـ لـاجـلـ اـنـتـصـارـ الـثـورـهـ الـاجـتمـاعـيـهـ لـلـبرـولـيتـارـ
ـيـاـ الـكـردـسـتـانـيـهـ، لـذـاـ سـيـعـمـلـ عـلـىـ اـزـالـهـ كـافـهـ الـعـقـبـاـ
ـتـ الـتـيـ تـعـرـضـ مـسـيـرـةـ الـبـرـولـيتـارـياـ فـيـ تـنـظـمـهـاـ كـطـبقـهـ رـائـدةـ
ـ وـتـوجـهـهاـ نـحـوـ هـدـفـهاـ الـعـظـيمـ، وـلـكـيـ تـمـكـنـ مـنـ اـخـذـ مـكـانـهـ فـيـ

١- تناضل البروليتاريا العالمية وفصالها الطبيعية في سبيل ازالة كافة اشكال التسلط والاضطهاد الظبي و لاجل بناء عالم لاطبقي لا استغلال فيه، يتماوى الكل في الحقوق والواجبات، من البروليتاريا الکرد ستانية، والتي هي جزء لا يتجزأ من البروليتاريا العالمية، في نضالها لاجل تحرير العمل في بدلها، تأخذ مكانها في الجبهة الثورية الكفاحية للبروليتاريا العالمية.

جـ - إن العمل يصبح اجتماعياً باترداداً، إن هذه العملية التي تكون ممدر توحيد ومركزة الجماهير، فأنها أيضاً تزيد من مصاعبها وmassها، وهكذا فإن الرأسمالية بتطورها تخلق الظروف التي تسودى إلى نهايتها وموتها.

- ان التناقض القائم الملكي الخاصه الواسطاليه والنوعيه الاجتماعيه لادوات الانتاج يحل وينتهي بقيام ثورة اجتماعية التي تهدف الى الملكي الاجتماعيه لادوات الانتاج . وبهذه الثوره يبدأ انتاج المواد الفروريه بدلا من الانتاج البشاعي يتم الانتقال التنظيم الاشتراكي الذي يضمن الحرية والرفاهيه لكافه افراد المجتمع ويوفر الظروف المساعدة للتطور في كافه المجالات .

*Organa Weşanê ya
Partiya Komunisti Kurdistanê.
Komita Hûnanê*

*Kurdistan Komünist Partisi-
Örgütlenme Komitesi Yayın Organıdır*

**لسان حال الهيئة التنظيمية
للحزب الشيوعي الكردستاني**

Navnişan-Adress

Oberstr. 42, 41 Duisburg 1 - BRD.

*Postlagerkarte NR. 012097
1000 Berlin 12 -BRD*

Postbuss:598 7400 AN Deventer-Holland

jî bo rizgariya netewi û cîvaki

Yekiti

5